

उत्तराखण्ड संस्कृत विश्वविद्यालय, हरिद्वार

प्रदत्त कार्य 2020–21

कक्षा.....

विषय.....

पत्र.....

पत्रकोड.....

अनुक्रमांक.....

नामांकन संख्या.....

परीक्षार्थी हस्ताक्षर

प्राचार्य हस्ताक्षर

नोट:—उपरोक्त सूचना स्पष्ट भरे। परीक्षार्थी सिर्फ अनुक्रमांक ही भरे। परीक्षार्थी अपना नाम न लिखें। प्रदत्त कार्य स्वहस्तलिखित ही मान्य होगा अन्यथा की स्थिति में निरस्त कर दिया जायेगा।

उत्तराखण्ड-संस्कृत-विश्वविद्यालयः, हरिद्वारम्

परीक्षा : पी.जी.डी. कर्मकाण्ड-पौरोहित्यम्

प्रदत्तकार्यम्

सत्रम् : प्रथमसत्रम्

विषय : पञ्चाङ्ग-पूजनम्

पत्रम् : प्रथमपत्रम् (कूटसंख्या - CC-1)

पूर्णांकाः- 80

प्रथमो भागः

(लघूत्तरीयात्मकः) 150 शब्देषु

निर्देशः - सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

1- अधोलिखितेषु पञ्चानां प्रश्नानामुत्तरं विधेयम् -

प्रत्येकं - 04

- (क) पञ्चोपचारविधेः के पञ्च पदार्थाः?
- (ख) पञ्चरत्नानां नामानि लिखन्तु।
- (ग) पञ्चगव्ये दध्नः गोमूत्रस्य च परिमाणं कियद् भवति?
- (घ) नान्दीश्राद्धे पितृणां कृते कति आसनानि?
- (ङ) नान्दीश्राद्धः कमपि पूजनाङ्गभूतत्वेन कति दिवसपूर्वं कर्तुं शक्यते?
- (च) षोडशोपचारपूजने पदार्थानां क्रमः कः?

द्वितीयो भागः

(टिप्पण्यात्मकः) 500 शब्देषु

2- निम्नगतेषु चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः -

प्रत्येकं - 05

- (क) कलशस्थापनविधिं ग्रन्थानुसारेण समन्त्रकं लिखन्तु।
- (ख) दिक्करणमन्त्राः ग्रन्थदिशा लिख्यन्ताम्।
- (ग) पुण्याहवाचनस्यौचित्यं प्रतिपाद्यताम्।
- (घ) पञ्चगव्यकरणविधिः समन्त्रकं लिख्यताम्।
- (ङ) पञ्चोपचारविधेः कति पदार्थाः के च मन्त्राः?

तृतीयो भागः

(निबन्धात्मकः/विवरणात्मकः) 1000 शब्देषु

3- निम्नगतेषु प्रश्नेषु द्वौ समाधेयौ -

प्रत्येकं - 20

- (क) वैदिकपूजनविधिः कतिधा? स्वमिख विवेचयन्ताम्।
- (ख) नान्दीश्राद्धस्यावश्यकता इति विषयमधिकृत्य निबन्धो लेख्यः।
- (ग) मण्डपस्थापनविधिं ग्रन्थानुसारेण लिख्यताम्।
- (घ) समाजे कर्मकाण्डस्य महत्त्वम् अस्मिन् विषये स्वमतं प्रकटयत।

उत्तराखण्ड-संस्कृत-विश्वविद्यालयः, हरिद्वारम्

परीक्षा : पी.जी.डी. कर्मकाण्ड-पौरोहित्यम्

प्रदत्तकार्यम्

सत्रम् : प्रथमसत्रम्

विषय : कर्मकाण्ड-पौरोहित्यम्

पत्रम् : द्वितीयपत्रम् (कूटसंख्या - CC-2)

पूर्णांकाः- 80

प्रथमो भागः

(लघूत्तरीयात्मकः) 150 शब्देषु

निर्देशः - सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

1. अधोलिखितेषु पञ्चानां प्रश्नानामुत्तरं विधेयम् -

प्रत्येकं - 04

- (क) बृहस्पतेः आवाहन मन्त्रं लिखत।
- (ख) हिमकुन्दमृणालाभं इति श्लोकं पूरयतु।
- (ग) नवग्रहाणां नामानि लिखत।
- (घ) दशदिक्पालानां नामानि लिखत।
- (ङ) काण्डात्काण्डात् इतिमन्त्रांशः पूरणीयः।
- (च) रूद्रस्य ध्यानं किम्?

द्वितीयो भागः

(टिप्पण्यात्मकः) 500 शब्देषु

2. निम्नगतेषु चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः -

प्रत्येकं - 05

- (क) षोडशोपचाराणां नामानि लिखत।
- (ख) सङ्कल्पः लेखनीयः।
- (ग) 'राहोः' मन्त्रं लिखत।
- (घ) 'धूप' इत्यस्य मन्त्रं लिखत।
- (ङ) उदवर्तनस्य मन्त्रं लिखत।
- (च) असंख्यातरूद्रस्य आवाहनं केन मन्त्रेण भवति।

तृतीयो भागः

(निबन्धात्मकः/विवरणात्मकः) 1000 शब्देषु

3. निम्नगतेषु प्रश्नेषु द्वौ समाधेयौ -

प्रत्येकं - 20

- (क) रूद्रस्य पूजनविधिः निरूपणीयः।
- (ख) कलशस्थापनविधिं प्रदर्शयत।
- (ग) नवग्रहस्थापनविधिः लिख्यताम्।
- (घ) पात्रासादनविधिः वर्णनीयः।

उत्तराखण्ड-संस्कृत-विश्वविद्यालयः, हरिद्वारम्

परीक्षा : पी.जी.डी. कर्मकाण्ड-पौरोहित्यम्

प्रदत्तकार्यम्

सत्रम् : प्रथमसत्रम्

विषय : कर्मकाण्ड-पौरोहित्यम्

पत्रम् : तृतीयपत्रम् (कूटसंख्या - CC-3)

पूर्णांकाः- 80

निर्देशः - अधोलिखितेषु चत्वारः प्रश्नान् शास्त्रानुसारं विलिख्यताम् -

प्रत्येकं - 20

- (क) अग्निस्थापनं पूजनञ्च विलिख्यताम्।
- (ख) वास्तुपुरुषस्य स्थापनं पूजनञ्च लिख्यताम्।
- (ग) वसोर्धाराविधिः समन्त्रकं लिख्यताम्।
- (घ) वास्तुपूजने बलिदानविधिः लिख्यताम्।
- (ङ) वास्तुपूजने त्रिसूत्री विधिः समन्त्रकं लिख्यताम्।
- (च) कुशकण्डिकाविधिः विलिख्यताम्।
- (छ) पञ्चभूसंस्कारविधिः विलिख्यताम्।